

Módosított összefoglaló és szakmai háttéranyag

az MVSZSZ Védőnői Ventilátor 2021. május 5-i Fórumához

Az összeállítást készítették: Lőrinczi Orsolya, Várfalvi Marianna, Halász Iván

Téma: amikor a védőnőt megfenyegeti a gondozott

Felmerülő probléma, ami miatt a ventilátort meghirdettük: a védőnőt megfenyegették azért, mert a várandós anyát, magzatot, újszülöttet veszélyeztető tényezőt jelezte a gondozottnak (életveszélyes fenyegetés történt)

Bevezető gondolatok:

A védőnőknek a személyes tanácsadások, családlátogatások, fiatalokkal történő foglalkozások alatt létrejött esetleges ellenállások, krízis-, és konfliktushelyzetek hatékony kezeléséhez, megoldásához segítséget nyújt a konfliktusmegoldási stratégiák ismerete. A konfliktuskezelő stratégia megválasztása nagymértékben függ a kialakult helyzettől, a konfliktus tárgyától és a másik érintett fél viselkedésétől, de az alapvető tényező, hogy a kommunikációs stílus erőszakmentes legyen!

A védőnők számára, a konfliktus kezeléséhez szükséges:

- a konfliktushoz való személyes viszonyulás ismerete
- a saját konfliktuskezelési stílus beazonosítása
- az eddig alkalmazott saját konfliktusmegoldási stratégia, egyéni minták beazonosítása
- a konfliktus fogalmának, a konfliktus keletkezés alap okainak ismerete
- a konfliktus időbeni lefolyásának, kronológiájának ismerete
- a konfliktuskezelési kommunikációs stílusok, főbb jellemzőik ismerete
- a konfliktus megoldásorientált stratégiájának, és alkalmazásának ismerete, alkalmazása

Az egyedi, váratlan krízis-, és konfliktushelyzetek kezelését, megoldását támogató alapismeretek hatékony segítséget nyújthatnak a védőnők számára függetlenül attól, hogy minden kialakult konfliktus egyedi, az alap ok, és a benne szereplő, érintett felek személyiségtípusának különbözősége miatt.

Azonnali belső és külső reakciók, megoldási lehetőségek a védőnő részéről a pillanatnyi helyzetben:

- személyiségtípus felmérése (szangvinikus, kolerikus, melankolikus, flegmatikus) – várható reakciók gyors felmérése;
- asszertív beszélgetés – nyitott kérdések feltétele, visszakérdezés, beszélgetés;
- nyugodtnak maradni.

További lehetőségek, szükség esetén megteendő lépések:

Amennyiben szükséges ezek után a gyermekjóléti szolgálattal, rendőrséggel együtt történő látogatás. Feljelentés tétele közfeladatot ellátó személy fenyegetése miatt.

A védőnői esetjelzésben szerepeltetni kell: KÉREM AZ ADATAIM ZÁRTAN KEZELÉSÉT. – ilyenkor a **gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gytv)** kizárja annak lehetőségét, hogy a tanú zártan kezelt személyi adatairól (!!) az eljárásban érintett, résztvevő nem hatósági személyek jogszerűen tudomást szerezzenek.

A témával kapcsolatos törvények, rendelkezések (néha kivonatolva)

- **Védőnői Szakfelügyeleti Iránymutatás** a várandós anyák és a gyermekek védelemével kapcsolatos területi védőnői feladatok helyi eljárásrendjének kialakításához előírja, hogy az észlelő-és jelző rendszerben működő személyekkel és intézményekkel való együttműködés, valamint tevékenységük összehangolása érdekében esetmegbeszélést tart. Az esetmegbeszélés állandó meghívottja többek között az illetékes védőnő. Az esetmegbeszéléseken elhangzottakról a gyermekjóléti szolgálat feljegyzést készít, amelynek egy példányát megküldi az esetmegbeszélés résztvevőinek, így a résztvevő védőnőnek is.
- **Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (EÜtv.)** „138. § (1) Az egészségügyi dolgozót, valamint az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személyt minden, a beteg egészségi állapotával kapcsolatos, valamint az egészségügyi szolgáltatás nyújtása során tudomására jutott adat és egyéb tény vonatkozásában, időbeli korlátozás nélkül titoktartási kötelezettség terhel, függetlenül attól, hogy az adatokat közvetlenül a betegtől, vizsgálata vagy gyógykezelése során, illetve közvetetten az egészségügyi dokumentációból vagy bármely más módon ismerte meg.
de : **(2) A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra esetre**, ha ez alól a beteg felmentést adott vagy jogszabály az adat szolgáltatásának kötelezettségét írja elő”.
- **A Gytv 17. §** alapján ilyen kötelezettségnek minősül a gyermekvédelmi jelzőrendszer keretében, a gyermek veszélyeztettségének jelzése, az ezzel kapcsolatos adatközlés, intézkedés.
- **17. § (1)** Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptervekenység keretében
  - a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
  - b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
  - c) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
  - d) a rendőrség,
  - e) az ügyészség,
  - f) a bíróság,
  - g) a pártfogó felügyelői szolgálat
  - h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
  - i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
  - j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
  - k) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,

- l) a javítóintézet,
  - m) a gyermekjogi képviselő,
  - n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
  - o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
  - p) a települési önkormányzat jegyzője,
  - q) a büntetés-végrehajtási intézet,
  - r) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek
- a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál,
  - b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.
- Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.
- (2a) A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató és a gyámhatóság a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatait erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.
- (3a) A jelzőrendszeri tagok a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének és működtetésének szakmai módszereit alkalmazva járnak el, amelyeket a miniszter az általa irányított minisztérium honlapján közzétesz.
- (4) Ha az (1) bekezdés a)-i) és k)-m) pontjában meghatározott személy vagy az (1) bekezdés a)-i) és k)-m) pontja szerinti szerv alkalmazottja a (2) vagy (3) bekezdésben foglalt jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhatóság - jelzésre vagy hivatalból - értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségre vonás megindítására. A gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén a gyámhatóság büntetőeljárást kezdeményez.
- (5) A gyámhatóság a (4) bekezdésben foglaltakkal egyidejűleg egyeztető megbeszélést tart és a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál kezdeményezi a külön jogszabály szerinti esetmegbeszélés megtartását. 17. §. (1) pontja szerint az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében.
- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos
  - c) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények
  - d) a rendőrség
  - h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek
  - j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek
  - m) a gyermekjogi képviselő
  - n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal
  - p) a települési önkormányzat jegyzője

(2) az (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek

a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál

b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

(2a) A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató és a gyámhatóság a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatait erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli.

(3) az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

- **EMMI Módszertani útmutató:** A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan – **58. oldal, de érdemes a teljes útmutatót rendszeresen olvasni.**
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról.
- Eü. tv – a védőnő közfeladatot ellátó személy.
- 2012. évi törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk): 310. §. 311. §. 312. § közfeladatot ellátó személy elleni erőszak
- További ajánlott dokumentum olvasható: a „Kapcsolattartás” c. oldalon: <https://www.kapcsolattartas.hu/single-post/2014/10/17/a-v%C3%A9d%C5%91n%C5%91ket-fenyeget%C5%91-vesz%C3%A9lyek-2>
- **2016. évi CL. törvény az általános közgazgatási rendtartásról 13. Adatkezelés 27. § [Az adatkezelés szabályai]**

(1)* A hatóság az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője azonosításához szükséges természetes személyazonosító adatokat és az ügyfajtát szabályozó törvényben meghatározott személyes adatokat, továbbá - ha törvény másként nem rendelkezik - az eljárás eredményes lefolytatásához elengedhetetlenül szükséges más személyes adatokat kezeli.

(2)* A hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok és törvény által védett egyéb adat (a továbbiakban együtt: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és e védett adatok törvényben meghatározott védelme a hatóság eljárásában is biztosított legyen.

(3)* A hatóság az eljárása során annak lefolytatásához - jogszabályban meghatározott módon és körben - kezeli azokat a védett adatokat, amelyek eljárásával összefüggnek, illetve amelyek kezelése az eljárás eredményes lefolytatása érdekében szükséges.

14. Adatok zárt kezelése

28. § [Az adatok zárt kezelése]

(1)* A hatóság kérelemre vagy hivatalból elrendeli az ügyfél illetve az eljárás egyéb résztvevője természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését, ha

a) őt az eljárásban való közreműködése miatt súlyosan hátrányos következmény érheti, vagy

b) ugyanazon tényállás alapján a jogerősen vagy véglegesen lezárt, vagy párhuzamosan zajló és a hatóság előtt ismert más bírósági vagy hatósági eljárásban az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője adatainak zárt kezelését rendelték el.

(2) A szakértő az (1) bekezdésben foglaltak szerint az igazságügyi szakértői névjegyzék nyilvános adatain kívüli természetes személyazonosító adatai és lakcíme zárt kezelését kérheti.

(3)* A hatóság

a) az adatok zárt kezeléséről szóló végzést kizárólag azzal közli, akinek adatai zárt kezelését elrendelte,

b) a természetes személyazonosító adatokat és a lakcímet az ügy iratai között elkülönítve, zártan kezeli és

c) biztosítja, hogy a zártan kezelt adatok az eljárási cselekmények során ne váljanak megismerhetővé.

Nyilatkozat tartalma:

..... ügyben ....., mint bejelentő /tanú nyilatkozom arról, hogy adataim zártan történő kezelését kérem, mivel valószínűsíthető, hogy annak elmaradása esetén súlyosan hátrányos következmény érhet.

Név:

Anyja neve:

Szül. hely, idő:

Lakcím:

Telefon szám:

Személyi igazolvány szám:

Dátum:

..... Aláírás

Budapest, 2021. május 19.

Várjuk további észrevételeket, kérdéseket, ventilálni javasolt témákat:

Várfalvi Marianna
az MVSZSZ elnöke